

Ompliu la terra i domineu-la (per Albert Punsola)

16/01/2001

En el llibre del Genèsi, després de crear als homes a la seva imatge i semblança, Déu els dona un mandat: 'Sigueu fecunds i multipliqueu-vos, ompliu la terra i domineu-la'. El dia 1 de gener de 2006, a les 6 de la tarda, el [comptador de la població mundial](http://www.census.gov/population/international/) (<http://www.census.gov/population/international/>), que es pot trobar al web de l'oficina del cens dels Estats Units, assenyalava que la població mundial era de 6.488.736.312 persones. No s'ha arribat a aquesta xifra amb un creixement constant. Les estimacions que s'han fet sobre la població de fa uns dos mil anys parlen de 250 milions de persones, que es van convertir en uns mil milions a mitjan segle XIX. És clar, doncs, que en els darrers dos segles l'acceleració del creixement ha estat impressionant. Les persones que avui tenen 45 anys o més són les primeres en la història que han estat testimonis de la duplicació de la població mundial en el decurs de la seva vida. Malgrat la xifra assolida, aquest creixement s'alenteix des de fa temps. La taxa d'increment anual de la població mundial va arribar al seu punt culminant l'any 1963 amb un 2,19% i, a partir d'aleshores, ha anat baixant fins a situar-se en un 1,15%. **Tendències particulars** Tant o més important que el total de la població es conèixer la seva distribució i les seves condicions de vida. Aquestes tendències ens donen la clau dels desafiaments que haurem d'afrontar en els propers decennis, a mida que ens endinsem en el segle XXI. Així, per exemple, una primera observació comparativa ens diu que l'any 1950 la població dels països en desenvolupament 'si fem servir aquest eufemisme- doblava la dels països rics. La prospectiva apunta que el 2050 la proporció entre els primers i els segons serà de 6 a 1. El problema de les previsions és que petites oscil·lacions en les variables 'com la fertilitat- poden alterar substancialment les xifres projectades. Sigui com sigui, el fet és que l'augment més gran de població s'espera en els països amb menys recursos on, precisament, com que la mortalitat és elevada, es tendeix a tenir un elevat nombre de fills. Aquest era el model demogràfic dels països rics en el passat. Alguns països com Itàlia, Alemanya o el Japó, tenen perspectives de perdre població. Destaca especialment el cas de Rússia on la caiguda de la natalitat és tan important que el país podria passar en quaranta anys de 143 milions d'habitants a 112 milions. Una altra tendència en els estats del primer món és l'envelliment de la població, resultat de la combinació entre la feble natalitat d'una banda i l'increment del benestar, de l'altra. A nivell general, cap a finals d'aquest decenni ja hi haurà en el món més població urbana que rural. La demografia ha anat sovint associada a visions de curt termini vinculades a finalitats i interessos particulars. La història n'és plena de casos. L'Alemanya expansiva i agressiva dels anys 30 va considerar la forta natalitat com un arma definitiva per derrotar els pobles considerats inferiors. Xina, com a exemple contrari, va haver d'aplicar la política del fill únic perquè es va adonar que la natalitat desenfrenada era el principi de la seva fi com a projecte col·lectiu. Les taxes de fecunditat de palestins i israelians han comptat com un dels factors de l'etern conflicte. I aquí a Europa, la natalitat dels catòlics d'Irlanda del Nord, que supera la dels protestants, s'ha valorat com un element decisiu per integrar el territori a la República d'Irlanda en el futur. **Visió mundial** Si bé les lectures lligades als interessos concrets d'estats o territoris, en funció del moment històric, i de les conjuntures polítiques són comprensibles, el sentit comú ens diu que el millor acostament possible als problemes demogràfics ha de ser a escala planetària. I més encara, des del moment en què els processos d'interrelació entre les regions del món s'intensifiquen més que mai. Front a les limitades visions parcials cal defensar una visió mundial. Les Nacions Unides tenen una divisió especial que s'ocupa dels problemes de la població. Cada any l'organisme internacional publica també un informe sobre la qüestió i en el corresponent al 2005 relaciona el control de la demografia a la consecució dels Objectius del Mil·lenni, tot posant en relleu la igualtat de gènere com a factor decisiu

del procés. Cada any es produeixen al món 76 milions d'embarassos no desitjats 'curiosament l'increment de la població mundial en el mateix període de temps és de 75 milions de persones. Malgrat les aparences, no hi ha una relació entre ambdues xifres perquè 19 milions d'aquests embarassos acaben en avortament. L'oposició als mètodes contraceptius vingui de la religió de la cultura o de la simple dominació fruit de la desigualtat de gènere causa molts problemes. En aquest punt ens podem adonar perfectament de quines són les dificultats per una visió mundial sobre la demografia. Es evident que els obstacles no es troben en la manca de mètodes o de receptes sinó en interpretacions de la realitat que condueixen a països i persones cap a la misèria. Existeix, no sense fonament, una esperança en el sentit que l'eliminació progressiva de la pobresa afavoriria la transició demogràfica a molts indrets del món amb la reducció d'unes taxes de creixement autènticament desmesurades que, si es moderessin, revertirien en l'eliminació de la pobresa, en una mena de cercle virtuós. Per desgràcia les coses no són tan senzilles. Si bé aquest seria un escenari en principi desitjable tindria les seves contrapartides en l'envelliment de la població mundial 'una tendència que ja s'apunta avui- i una eventual crisi en el reemplaçament de les generacions. Una possibilitat que converteix en gairebé cínica l'obsessió d'alguns científics en allargar la vida humana més enllà dels límits coneguts. Aquest tecnohedonisme al servei exclusiu del jo pot ser tan enemic del sentit comú com qualsevol fanatisme d'arrel tradicional. **Reptes fonamentals** Els desafiaments que plantegen les tendències de la població mundial no són fàcils. De fet potser siguin els més complexos de tots els fronts que la humanitat té oberts. En aquest àmbit cada solució pot comportar nous problemes si no s'aplica amb precisió i equilibri. Els europeus tenim un model demogràfic amb una natalitat feble i per tant hem hagut de rebre a persones d'altres indrets perquè ens ajudin a fer funcionar la nostra societat en els paràmetres que desitgem. El fenomen de les migracions és un arma de doble tall, pot evolucionar en la línia de l'enriquiment o també de la degradació. La multiculturalitat és un concepte en construcció que en la seva aplicació està obtenint alhora els millors i els pitjors resultats. L'escriptor italià Giovanni Sartori ha reflexionat precisament sobre la qüestió multicultural de manera força incòmoda per a una majoria ben pensant. Les migracions són un fet necessari i incontestable que serveix per regular les tensions. Ara bé, la població no es pot redistribuir pel món com es fa amb els paquets dintre d'un magatzem. Hi ha uns límits per a les migracions... però encara que no hi fossin, l'augment global del nombre d'habitants continuaria plantejant els mateixos reptes sobre la forma en què els humans estem disposats a viure, en quin entorn, amb quina alimentació, amb quin nivell de benestar i si tot plegat seria compatible amb les nostres conviccions i creences més arrelades. El problema de la població fa de nexa entre cultura, ideologia, religió, economia i poder. Per això mateix reclama de forma dramàtica una construcció intel·lectual nova que no sabem encara com serà. Podem, això sí, començar a intuir que aquesta construcció haurà de centrar-se en la revisió a fons del progrés entès a la manera que la il·lustració el va concebre i la revolució industrial el va desplegar. Perquè el món ja l'hem omplert però estem molt lluny de dominar-lo.

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/opinio/ompliu-la-terra-i-domineu-la-per-albert-punsola-2>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/opinio/ompliu-la-terra-i-domineu-la-per-albert-punsola-2>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *

Subscriu

[Enviaments anteriors \(/newsletter/sostenible\)](#)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

<http://www.diba.cat>

[Arxiu \(/arxiu\)](#)

[Continguts per categoria \(/tagclouds/chunk/3\)](#)

[Continguts per etiqueta \(/tagclouds/chunk/1\)](#)

[Continguts per municipi \(/tagclouds/chunk/2\)](#)

[Avís legal \(http://www.diba.cat/avislegal\)](http://www.diba.cat/avislegal)

[Contacte \(/formulari/contacte\)](#)

[RSS \(https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=\)](https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=)

[https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888\)](https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888)

[http://www.twitter.com/xarxasost\)](http://www.twitter.com/xarxasost)

[http://youtube.com/xarxasost\)](http://youtube.com/xarxasost)

[\(rss.xml\)](#)